

Міністерство освіти і науки України

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

(Державний вищий навчальний заклад «Чернівецький коледж дизайну та економіки»)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Микола ПЕКАРСЬКИЙ

26 березня 2021 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

для вступників на основі базової загальної середньої освіти (9 класів)
для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого
бакалавра (з одночасним здобуттям повної профільної (загальної) середньої
освіти) за спеціальностями: 071 «Облік і оподаткування»; 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»; 182 «Технології легкої промисловості»

РОЗРОБЛЕНО

цикловою комісією філологічних дисциплін

Протокол від 12.03.2021 р. № 3

Голова комісії Крістіна ЗИКОВА

ПОГОДЖЕНО

екзаменаційною комісією для проведення

конкурсного вступного випробування з української мови

Голова комісії Крістіна ЗИКОВА

РОЗГЛЯНУТО

Приймальною комісією

Протокол від 26.03.2021 р. № 3

м. Чернівці

ЗМІСТ

1. Форма, структура та зміст вступного іспиту з української мови	3
2. Програмні вимоги вступного іспиту з української мови	3
3. Тестові завдання для самоперевірки знань	8
4. Критерії оцінювання вступного іспиту з української мови	14
5. Список рекомендованої літератури	27

I. ФОРМА, СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Під час вступу до Чернівецького фахового коледжу технологій та дизайну вступники на основі базової загальної середньої освіти (9 класів) складають вступний іспит з української мови в письмовій формі у вигляді тестового завдання. Вступник отримує відповідний бланк відповідей для написання вступного іспиту.

На виконання вступного іспиту з української мови встановлено норму часу (в астрономічних годинах) – 2 години.

Використання електронних приладів, підручників, навчальних посібників та інших матеріалів під час вступного випробування заборонено.

Зміст тестових завдань відповідає змісту програми шкільного курсу з української мови.

Вступний екзамен з української мови включає такі форми закритих і відкритих тестових завдань:

- завдання з вибором однієї правильної відповіді;
- завдання з вибором кількох правильних відповідей;
- тести на встановлення відповідності («логічні пари») та відкриті тестові завдання.

Подані завдання мають різний рівень складності і передбачають здійснення необхідних аналітичних операцій, зокрема розпізнавання мовних явищ, їх кваліфікацію, групування та класифікацію, визначення правильності тверджень, виявлення порушень мовних норм, тощо. Передбачено виконання всіх форматів завдань у кожному варіанті.

Вступне випробування з української мови містить 25 завдань, які складаються із трьох частин і розташовані за принципом зростання їх складності.

II. ПРОГРАМНІ ВИМОГИ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Тема 1. Фонетика.

Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв **я, ю, є, ї, щ**. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування **у-в, і-й**.

Тема 2. Лексикологія. Фразеологія.

Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за

походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази.

Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми.

Тема 3. Будова слова. Словотвір.

Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально–суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [o], [e] у складних словах.

Тема 4. Морфологія. Орфографія.

4.1. Іменник

Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви -а(-я), -у(-ю) в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

4.2. Прикметник

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи).

4.3. Числівник

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості, складні й складені. Типи відмінювання кількісних числівників:

- 1) один, одна;
- 2) два, три, чотири;
- 3) від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят;
- 4) сорок, дев'яносто, сто;
- 5) двісті – дев'ятсот;
- 6) нуль, тисяча, мільйон, мільярд;
- 7) збірні;

8) дробові.

Порядкові числівники, особливості їх відмінювання.

4.4. Займенник

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

4.5. Дієслово

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

4.6. Прислівник

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання прислівників разом і через дефіс.

4.7. Службові частини мови

Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені).

Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.

4.8. Вигук

Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова.

Узагальнення, систематизація, контрольна перевірка знань, умінь, навичок слухачів із пройдених розділів курсу

Тема 5. Синтаксис.

5.1. Словосполучення.

Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.

5.2. Речення.

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

5.2.1. Просте двоскладне речення.

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження.

5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні.

Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок).

5.2.3. Односкладні речення.

Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні.

5.2.4. Речення з однорідними членами.

Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені

додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в реченні з однорідними членами.

5.2.5. Складне речення.

Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному:

- 1) інтонація й сполучники або сполучні слова;
- 2) інтонація.

Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

5.2.5.1. Складносурядне речення.

Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні.

5.2.5.2. Складнопідрядне речення.

Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами:

- 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю;
- 2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю;
- 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю.

5.2.5.3. Безсполучникове складне речення.

Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями:

- 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними);
- 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною).

Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

5.2.5.4. Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

5.3. Способи відтворення чужого мовлення.

Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог.

Тема 6. Стилїстика.

Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.

III. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка

- А боєць, вищість, зраджений, відсіювання
- Б євробачення, воїнський, італієць, розжувати
- В подвоєння, лояльний, надзвуковий, вимріяний
- Г гущавінь, озброєння, лоджія, осяяння
- Д виявлення, відзвітувати, мелодія, їдальня

2. Приголосні тільки глухі в кожному слові рядка

- А фікус, папуга, цукати, тьохкати
- Б капуста, пакетик, сахатися, ціпочок
- В ситечко, тапочки, пайок, часопис
- Г тактика, пощастити, сестриця, цяточка
- Д сипучість, частка, пакуночок, точиться

3. Підкреслена буква позначає той самий звук в усіх словах рядка

- А фу^жер, левкой, марафон, симфонія
- Б пишеться, тюлень, стіл, тьмяний
- В хибний, хвалько, схопити, мох
- Г просьба, сім'я, прихильність, сяйво
- Д колесо, мокрий, вокзал, скупість

4. Звук [с] вимовляємо в усіх словах рядка

- А сирий, гасити, сімейний
- Б радість, сонцепоклонник, писати
- В посада, зцементований, смачно
- Г мороз, садок, господиня
- Д просьба, виспатись, босий

5. Наголос на другому складі мають усі слова рядка

- А дочка, подруга, вимова, сантиметр, ідемо
- Б спина, виразно, завдання, попереду
- В предмет, рукопис, ненавидіти, в'язкий
- Г кропива, приязнь, горошина, каталог

6. Літеру е на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

- А випещ..ний, долон..чка, удалеч..ні, овоч..сховище
- Б книж..чка, корен..плоди, город..на, б..нтежити
- В ож..ледь, сив..на, замер..хтіти, л..вада
- Г випл..каний, гус..ниця, защ..друвати, л..ментувати
- Д сут..ніти, зат..сатися, горщ..ковий, кл..котіти

7. Літеру и треба писати в усіх словах рядка

- А бад..лина, благоч..стивий, кр..хкий, ж..виця
- Б вар..во, меж..річчя, вич..пурений, кр..шталь
- В п'ят..річка, заруч..ни, нев..димка, обітн..ця
- Г зач..нати, виконав..ця, знів..чити, вел..чина
- Д нож..чок, печ..во, викор..нити, оз..ратися

8. Літеру г треба писати в усіх словах рядка

- А джи(г, г)ун, (г, г)удзик, а(г, г)рус, (г, г)учний

Б (г, г)рунтець, (г, г)нотик, (г, г)уля, (г, г)азда
 В (г, г)анок, (г, г)валт, (г, г)роно, (г, г)ава
 Г джи(г, г)іт, (г, г)речний, об(г, г)рунтувати, (г, г)уцул
 Д (г, г)атунок, за(г, г)ратувати, за(г, г)артувати, (г, г)ринджоли

9. Спрощення приголосних на письмі відбувається в усіх словах рядка

А волос..ний, особистіс..ний, зліс..ний, зап'яс..ний
 Б цінніс..ний, виїз..ний, швидкіс..ний, перехрес..ний
 В тиж..невий, дириген..ський, задріс..ний, капос..ний
 Г очис..ний, пристрас..ний, улес..ливий, кореспонден..ський

10. Усі слова написані правильно в рядку

А викладацький, молотьба, вохкість
 Б карпатський, дорожчати, робітництво
 В криворізький, об'їжджати, французський
 Г інтелігентський, сонячний, надхнення
 Д тюркський, свідотство, соняшник

11. М'який знак на місці пропуску пишеться в усіх словах рядка

А кіл..кість, пот..мянілий, Уман..щина, ескадріл..я
 Б власниц..кий, нен..чин, боїш..ся, сяд..мо
 В павіл..йон, дон..чин, с..огодні, прос..ба
 Г їдал..ня, батал..йон, Акс..онов, матін..чин

12. М'який знак НЕ пишеться в усіх словах рядка

А тон..ший, ніч.., перелаз..мо, рибал..ці
 Б землян..ці, яблун..ці, ремін..чик, емул..сія
 В буквар.., брин..чати, т..мяність, чотир..ма
 Г Уман..щина, майбут..не, мен..ший, бжіл..ці

13. Апостроф ставиться в усіх словах рядка

А В..ячеслав, кар..єра, пів..ящика, медв..яний
 Б верб..я, міжгір..я, дзв..якнути, без..ядерний
 В зв..ялити, кур..йозний, між..ярусний, круп..яний
 Г двох..ярусний, пів..яру, об..єкт, під..їжджати

14. Подвоєння літер відбувається в усіх словах рядка

А священ..ий, довгождан..ий, блажен..ий, спросон..я
 Б подорож..ю, Поволж..я, пам'ят..ю, суцвіт..я
 В л..яний, зран..я, він..ицький, об..ризкати
 Г безліч..ю, юн..ат, розкіш..ю, жовч..ю

15. Подвоєння літер НЕ відбувається в усіх словах рядка

А крос..ворд, буд..изм, іл..юзія, оперет..а
 Б піц..ерія, гум..анізм, ім..унітет, груп..овий
 В кристал..ічний, однотон..ий, мас..ивний, кол..екція
 Г діаграм..а, кас..ета, ім..обілізація, процес..ор
 Д конгрес..мен, оперет..а, ел..егія, бон..а (гувернантка)

16. Префікс пре- треба писати в усіх словах рядка

А пр..вражий, пр..велебний, пр..дивний, пр..святий
 Б пр..хороший, пр..благий, пр..бережний, пр..красний

- В** пр..жовтий, пр..гірклий, пр..освященний, пр..новий
Г пр..тихий, пр..жовкати, пр..непорочний, пр..дивний
Д пр..зирливий, пр..глушений, пр..пишний, пр..вірний

17. Префікс при- треба писати в усіх словах рядка

- А** пр..тихнути, пр..бережний, пр..буток
Б пр..біднюватися, пр..везений, пр..славний
В пр..солодити, пр..солодкий, пр..сісти
Г пр..мирний, пр..міський, пр..чинити
Д пр..сохнути, пр..високий, пр..ахкувати

18. Префікс с- треба писати в усіх словах рядка

- А** (з, с)понукати, (з, с)плавити, (з, с)класти, (з, с)чепити
Б (з, с)твердження, (з, с)хованка, (з, с)постереження, (з, с)сушити
В (з, с)формувати, (з, с)хибити, (з, с)тримуваний, (з, с)пиляний
Г (з, с)хвалювати, (з, с)фокусувати, (з, с)цілити, (з, с)шити

19. Літеру с треба писати в усіх словах рядка

- А** бе..коштовний, ..казати, ..керований
Б ..формувати, пере..кочити, ..фотографувати
В ..плетений, ..питати, ..шити
Г ..тягнути, ро..тлумачити, не..терпний
Д ..фальшувати, бе..смертя, ..хвалити

20. Прикметники з суфіксом -зьк- утворюються від усіх іменників рядка

- А** Золотоноша, молодець, студент, Буг
Б Волга, товариш, турист, черкес
В Криворіжжя, Забужжя, Ладога, Таганрог
Г француз, ремісник, турок, брат

21. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження пишуться з буквою и

- А** Алж..р, еруд..ція, р..читатив, ш..фон
Б вент..ляція, с..стема, д..сертація, кор..фей
В д..намічний, метод..ка, ц..вілізація, д..лікатний
Г пр..нциповий, д..корація, д..ректор, р..торика

22. Через дефіс пишуться всі слова в рядку

- А** генерал/майор, кіловат/година, міні/комп'ютер
Б південно/бережний, південно/східний, північно/західний
В військово/транспортний, військово/зобов'язаний, військово/юридичний
Г ясно/зелений, ясно/окий, ясно/золотистий
Д вогне/гасник, хліб/сіль, зліт/посадка

23. Усі складні слова потрібно писати через дефіс у рядку

- А** лимонно/жовтий, історико/культурний, теоретико/пізнавальний
Б оздоровчо/спортивний, вогняно/червоний, військово/полонений
В сліпучо/білий, середньо/віччя, північно/східний
Г міжнародно/правовий, організаційно/технічний, лимонно/кислий
Д дослідно/виробничий, пів/аркуш, лірико/драматичний

24. Усі складні слова потрібно писати разом у рядку

- А вічно/зелений, жовто/грудий, науково/фантастичний
- Б дрібно/листяний, спортивно/оздоровчий, електро/ремонтний
- В важко/атлетичний, військово/патріотичний, мало/досвідчений
- Г електро/магнітний, кам'яно/вугільний, валютно/фінансовий
- Д євро/інтеграційний, старо/український, південно/кримський

25. Разом треба писати всі займенники рядка

- А аби/хто, де/котрий, будь/що, хто/небудь
- Б де/хто, чий/небудь, аби/кому, де/кому
- В де/якого, аби/кому, кому/сь, аби/чим
- Г що/небудь, де/який, будь/який, чого/небудь

26. Разом треба писати всі прислівники рядка

- А без/вісти, в/серйоз, до/речі, на/вскіс
- Б у/розтіч, від/давна, без/перестанку, у/брід
- В за/багато, до/вкруги, до/вподоби, на/впростець
- Г по/двоє, по/декуди, на/весні, у/досвіта
- Д с/піднизу, на/прокат, на/жаль, в/суціль

27. Через дефіс треба писати всі прислівники в рядку

- А вряди/годи, любо/дорого, раз/у/раз, коли/не/коли
- Б хтозна/коли, пліч/о/пліч, по/літньому, навік/віки
- В по/батьківськи, крок/за/кроком, часто/густо, з давніх/давен
- Г по/сусідськи, по/одинці, де/не/де, сяк/так
- Д зроду /віку, як/не/як, кінець/кінцем, довго/довго

28. Правильно записано всі прислівники рядка

- А по сусідськи, удвох, з гори, на диво
- Б віднині, нашвидку, без кінця, до вподоби
- В десь-інде, підчас, допобачення, сповна
- Г з роду-віку, на щастя, на виворіт, здалека

29. Частка НЕ пишеться РАЗОМ з усіма словами рядка

- А не/довгочасні стосунки; не/спростований факт; не/високе дерево
- Б не/начебто знаю; не/ясний, а похмурий; не/сказанне диво
- В не/виконавши проект; не/званий гість; не/розроблені питання
- Г не/активний учень; ще не/розв'язані проблеми; не/гайні вказівки

30. Виділене слово вжито в прямому значенні в реченні

- А Холодні осінні тумани спускають на землю мокрі коси.
- Б У чужу душу не влізеш.
- В Умивається сльозами убога земля.
- Г Приходять друзі, виринають у пам'яті спогади.

31. Слово *серце* вжито в прямому значенні в рядку

- А щире серце;
- Б хворе серце;
- В батьківське серце;
- Г серце України.

32. Слово *сміється* вжите в переносному значенні в рядку

- А синок сміється

- Б сонце сміється
- В сміється від задоволення
- Г учень сміється
- Д сміється з моєї невдачі

33. До емоційно забарвленої лексики належать усі слова рядка

- А дівчисько, второпати, прикріпити, базікати;
- Б беркицьнутись, козаченько, повчання, мамусю
- В зіронька, злодюга, вікопомний, роззява;
- Г рученьки, проміння, вітрище, самісінький.

34. Омоніми використано в реченні

- А Ти будь не скупердяй, не скнара і знай батьківські заповіти.
- Б Якщо у тілі душа крилата – що їй хороми, що їй палати.
- В Веснонько любая, часу не гай, якнайскоріше прилинь у наш гай.
- Г Народові потрібні не виграні битви, не втішання славою і волею, а майбуття.

35. Синоніми використано в реченні

- А зустрічати гостя – проваджати гостя
- Б жвавий хлопчина – прудкий хлопчина
- В привозити подарунки – привезені подарунки
- Г будівельний кран – водопровідний кран

36. Синонімічний ряд утворюють слова

- А ідеальний, уявний, ілюзорний, примарний;
- Б спільність, згода, спільнота, договір;
- В наступати, просуватися, наставати, запановувати;
- Г досить, доволі, вистачить, годі.

37. Із поданих у дужках синонімів кожен із варіантів можливий у реченні

- А Він поминув ліс і пішов (стежною, трактом) через жита.
- Б На узліссі розкинув своє гілля (віковий, древній) дуб.
- В Щось сьогодні такий (довгий, тривалий) день!
- Г (Славетна, легендарна) співачка Соломія Крушельницька мала унікальний голос.
- Д І в кого цей хлопець удався такий (вайлуватий, незграбний)?

38. НЕ МОЖНА замінити поданим у дужках варіантом виділене слово в реченні

- А Архітектор наголосив (підкреслив), що проект слід виконати вчасно.
- Б За мить вантажна машина зникла (щезла) з очей.
- В Технічний персонал змарнував (згаяв) багато часу на підготовчі роботи.
- Г У нашій родині панують теплі, дружні стосунки (взаємини).
- Д Щоб здобути (отримати) вищу освіту, потрібно наполегливо працювати.

39. НЕ МОЖНА замінити поданим у дужках варіантом виділене слово в реченні

- А Діти безтурботно (безпечно) гралися на проїжджій частині вулиці.
- Б Усяке друковане слово мало своє місце на полицках цієї бібліотеки (книгозбірні).

В Максимові Рильському була властива (притаманна) любов до людини і природи.

Г Колись тут було русло (річище) Ташані, потім воно пересохло, поросло травою.

Д Я люблю тільки (лише) таку гру, де я певна, що виграю.

40. Виділене слово вжито у невластивому йому значенні в реченні

А Україна проголосила незалежність у серпні 1991 року.

Б Цю інформацію розголошувати заборонено.

В Доповідач виголосив палку промову.

Г Найактивнішим учасникам концерту оголошено подяку.

Д Голова зборів проголосив порядок денний.

41. Фразеологічний зворот ужито в реченні

А Часу було обмаль, а він усе одно бив байдики.

Б Побачивши великий натовп людей, перехожі дивувалися.

В Величезна сила криється в людському розумі.

Г Пісня народжує радість.

42. Значення «надумане мірило упередженої людини, яка підганяє під нього факти дійсності» має фразеологізм

А піррова перемога

Б прокрустове ложе

В геростратова слава

Г дамоклів меч

Д Еолова арфа

43. Неправильно визначено значення фразеологічного звороту

А надути губи – образитись, виявити невдоволення

Б спустити на землю – змусити когось не втрачати почуття реальності

В рильце в пушку – про когось привітного й лагідного

Г черв'ячок точить – непокоять тяжкі, гнітючі роздуми

44. Не збігається за значенням з іншими фразеологізм

А обламати роги

Б підвести під монастир

В збити пиху

Г вкрутити хвоста

45. Значення фразеологічного звороту *снувати химери*

А пліткувати про щось

Б інтригувати когось

В виготовляти домотканий килим

Г домагатися чого-небудь від когось

Д фантазувати про щось

46. Фразеологізм – синонім до слова *засоромитися*

А пустити червоного півня

Б як рак свисне

В пекти раків

Г показати, де раки зимують

Д ухопити шилом патоки

47. Фразеологізм – синонім до слова *хитрувати*

- А заплющувати очі
- Б замилювати очі
- В замазувати очі
- Г заливати очі

48. Антонім до фразеологізму *хоч в око стрель є* в реченні

- А Ситуація – хоч крізь землю провалися.
- Б Сьогодні надворі ясно, хоч голки збирай.
- В Тихо довкола, хоч мак сій.
- Г У хаті хоч зуби клади на полицю.

49. До спільного роду належать усі іменники рядка

- А незграба, добряга, гайдамака, базіка
- Б молодчина, капризуха, нероба, бездара
- В сіромаха, базіка, непосида, неотеса
- Г сердега, нерівня, стиляга, босячня
- Д роботяга, задирака, жирафа, сирота

50. До жіночого роду належать усі іменники рядка

- А ООН, Чилі, леді, Міссісіпі
- Б Сочі, таксі, метро, кіно
- В піаніно, Делі, аташе, ГЕС
- Г бязь, СДПУ, Токіо, мадам

ІІІ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ЧАСТИНА 1.

Включає 15 тестових завдань з перевірки базових знань української мови. Завдання розраховані на стандартне застосування програмового матеріалу, складаються з інструкції та п'яти варіантів відповідей, із яких треба вибирати лише ОДИН правильний.

Виконання першої частини тестових завдань дають змогу зробити висновок про початковий рівень навчальних досягнень абітурієнтів.

Наприклад:

1. Визначте рядок, у якому в усіх словах кількість букв відповідає кількості звуків:

- А бюро, серце, трьох;
- Б висиджує, вечеря, літо;
- В шука, пам'ять, мрія;
- Г в'юн, борщ, берегиня;
- Г цирк, весілля, нюанс.

2. Укажіть рядок, у котрому в усіх словах звуків більше, ніж букв:

- А уявлення, вроджений, цвях;
- Б м'ята, айстра, лебеді;

- В вирубують, цікавлять, джміль;
 Г тривога, камінь, рідкість;
 Г філософія, ялинка, кар'єра.
3. Літеру *с* треба писати в префіксах усіх слів у рядку:
 А не(з, с)проста, (з, с)формувати, бе(з, с)людний;
 Б (з, с)питати, (з, с) підлоба, бе(з, с)силий;
 В (з, с)пресувати, (з, с)сунути, (з, с)хибити;
 Г (з, с)хвалити, (з, с)похватитись, (з, с)тихнути.
4. Чим характеризуються спільнокореневі слова?
 А спільним коренем і спільним лексичним значенням;
 Б спільним коренем, спільним лексичним значенням і обов'язково належністю до однієї частини мови;
 В спільним коренем, близьким лексичним значенням, належністю як до однієї, так і до різних частин мови;
 Г спільним коренем, але різним лексичним значенням;
 Г єдністю граматичних значень і способів їх вираження.
5. У якому рядку всі дієслова недоконаного виду?
 А закінчиш, відчуватиму, пощастило, відлетів, вчитиме;
 Б розмовляю, оцінює, бродить, гуркотіти, несучи;
 В відцвів, привіз, оре, прагнути, кричить;
 Г обробив, холоднішає, бігатиме, думає, пощастило;
 Г завітчали, приваблювати, розбилася, відбув, слухаю.

Отримані результати заносяться у бланк відповідей.

ЧАСТИНА 2.

Містить 5 завдань середньої важкості, які розраховані на застосування програмового матеріалу. Зміст тестових завдань перевіряє повноту знань лінгвістичної змістової лінії навчальної програми з української мови. Завдання складаються з умови та п'яти варіантів відповідей, які передбачають вибір ДВОХ правильних відповідей із ряду можливих.

Успішне виконання цих завдань дає змогу зробити висновок про достатній рівень навчальних досягнень вступників.

Наприклад:

1. Укажіть правильні твердження:
 А слово – одиниця мови, яка виконує номінативну функцію;
 Б слово складається із звуків і має один основний наголос;
 В усі слова в українській мові мають лексичне значення;
 Г морфеми, як і слова, мають лексичне значення;
 Д слово – одиниця мови, що виконує комунікативну функцію.
2. Укажіть ряди однозначних слів:
 А синтаксис, синусоїд, вірш;
 Б йти, кидати, спадати;
 В цирк, зелений, земля;
 Г крило, вушко, підтекст.

3. У яких рядках в усіх словах є лише дзвінки приголосні звуки?
- зозуля, арена, гомін, ралі, муза;
  - ялина, вілла, гедзь, майор, гараж;
  - поєднання, волосся, солдат, дзвінок, листопад;
  - річка, шука, мільйон, книжка, хом'як;
  - пістолет, цвіт, волошка, музика, боягуз.
4. Укажіть рядки, у яких всі слова написані в алфавітному порядку:
- звук, іскра, картина;
  - пічка, січень, сік;
  - стежка, сумка, слива;
  - фарба, фото, фрагмент;
  - дружба, опера, істина.
5. Які є види складних речень із сполучниковим і безсполучниковим зв'язком?
- складні речення з однорідною, неоднорідною, послідовною підрядністю;
  - складні речення з однорідними і неоднорідними частинами;
  - складні речення із сполучниковим сурядним та безсполучниковим;
  - складні речення із сполучниковим підрядним та безсполучниковим;
  - складні речення з однорідною підрядністю.

Отримані результати заносяться у бланк відповідей.

ЧАСТИНА 3.

Складається з 5 завдань. З них:

- 3 тести на встановлення відповідності («логічні пари»). Завдання складається з основи та двох стовпчиків інформації, позначених цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Виконання завдання передбачає встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами та буквами. Результати виконання даної частини тестових завдань дають змогу зробити висновок про рівень сформованості в абітурієнта лексичних, граматичних, синтаксичних, пунктуаційних навичок та здатність реалізовувати здобуті знання на практиці.
- Текст, в якому потрібно розставити необхідні розділові знаки. Завдання перевіряє сформованість в абітурієнта поняття про синтаксис і пунктуацію, уміння розрізняти розділові знаки, розпізнавати пунктограми.
- Завдання на перевірку рівня сформованості правописної компетентності абітурієнта, що ґрунтується на свідомому засвоєнні відповідних теоретичних відомостей з орфографії.

Наприклад:

1. Знайдіть відповідність між словами та їх лексичними значеннями.

- Адресант
- Адрес
- Адреса
- Адресат

5. Адресність

- А. Письмове привітання з нагоди видатної події.
- Б. Той, кому призначено інформацію, одержувач листа телеграми.
- В. Спрямованість до конкретної, визначеної категорії кого - , чого-небудь.
- Г. Позначення місця проживання.
- Д. Той, хто надсилає комусь листа, телеграму, посилку.

2. Правильним є тлумачення фразеологізму

Фразеологізми

- 1. Честь мундира
- 2. Сім п'ятниць на тиждень
- 3. Хоч греблю гати
- 4. Золота молодь

Значення

- А. розбещені діти багатих батьків
- Б. часта й легка зміна своїх рішень
- В. дуже багато
- Г. гідність особи як представника певної організації
- Д. обдаровані молоді діячі культури

3. Знайдіть відповідність між узагальненими (родовими) назвами й групами слів.

- 1. Почуття.
  - 2. Їжа.
  - 3. Птахи.
  - 4. Ягоди.
  - 5. Опредмечені дії.
- А. Читання, малювання, спів, креслення, розуміння.
  - Б. Сокіл, колібрі, снігур, ластівка, зозуля.
  - В. Радість, гордість, тривога, співчуття.
  - Г. Калина, малина, смородина, ожина, полуниця.
  - Д. Хліб, борщ, шашлик, вареник, каша.

4. Розтавте розділові знаки.

Ніколи перше не почував я так ясно зв'язку з землею як тут.

Свіжими ранками я перший будив сонну ще воду криниці. Коли порожнє відро плескалося денцем об її груди вона ухала гучно спросоння у глибині й ліниво вливалася в нього. Я пив її свіжу холодну ще повну снів і хлюпав нею собі в лице.

Після того було молоко. Білий пахучий напій пінився у склянці і прикладаючи його до вуст я знав що то вливається в мене м'яка як дитячі кучері вика на якій тільки ще вчора цілими роями сиділи фіолетові метелики цвіту.

5. Напишіть відповідно до орфографічних норм.

Нев/янучий, бездори/ж/я, інженер/оптик, нян...чити, до(л,лл)ар, на/зустріч з братом, не/наче/б/то, сх...пити, (Ц,ц)ентральна (М,м)іська бібліотека, не/переглянута вами справа.

Отримані результати заносяться у бланк відповідей.

Система нарахування балів за правильно виконане завдання для оцінювання робіт вступників:

Номери завдання	Кількість балів	Усього
1 – 15	по 0,5 балу	7,5 балів
16 – 20	по 1 балу	5 балів
21 – 25	по 2 бали	10 балів
Усього балів		22,5

Бали, отримані на вступному іспиті, переводяться до значення 200-бальної шкали за такою схемою:

Загальна кількість набраних балів	Оцінювання за шкалою 100-200 балів
0-0,5	не склав
1-1,5	не склав
2-2,5	не склав
3-3,5	не склав
4-4,5	100,0
5-5,5	105,5
6-6,5	111,0
7-7,5	116,5
8-8,5	122,0
9-9,5	127,5
10-10,5	133,0
11-11,5	138,5
12-12,5	144,0
13-13,5	149,5
14-14,5	155,0
15-15,5	160,5
16-16,5	166,0
17-17,5	171,5
18-18,5	177,5
19-19,5	182,0
20-20,5	188,0
21-21,5	193,5
20-22,5	200

Якщо вступник набрав менше, ніж 100 балів, він до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускається.

V. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко О.М. Українська мова: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Генеза, 2017.
2. Глазова О.П. Українська мова: підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Фоліо, 2016.
3. Глазова О.П. Українська мова: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Ранок, 2017.
4. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Генеза, 2016.
5. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Генеза, 2017.
6. Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т., Жук М.В. Українська мова: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Грамота, 2016.
7. Пентиліук М.І., Омельчук С.А., Гайдаєнко І.В., Ляшкевич А.І. Українська мова: підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Ранок, 2016.
8. Ющук І.П. Українська мова: підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Навчальна книга-Богдан, 2016.

Посібники

1. Авраменко О.М., Тищенко О. Українська мова. Правопис у таблицях, тестові завдання. - К.: 2019.
2. Авраменко О.М. Було – стало: зміни в правописі. - К.: 2019.
3. Віктор Заболотний. Українська мова і література. Типові тестові завдання. - К.: Літера ЛТД, 2019.
4. Словник фразеологізмів та сталих виразів сучасної української мови. 5–11 класи. - К.: Основа, 2019.
5. Новий український правопис. - К.: Центр навчальної літератури, 2019.
6. Словник української мови. Ред. В.В. Жайворонок. - К.: Просвіта, 2012.
7. Орфографічний словник української мови: / А.А. Бурячок. – К.: Наукова думка, 2000.

Internet-ресурси

1. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
2. <http://www.lib.com.ua/>
3. <http://mirslouvrei.com> (www.testportal.gov.ua)
4. <http://www.dilovamova.com>
5. <http://slovopedia.org.ua>
6. <http://ukrainskamova.at.ua/>
7. <http://testzno.com.ua>